

2. Дерев'янку Т.В. Оцінка рівня сформованості екологічної культури у студентів медичного факультету під час їх навчання на кафедрі мікробіології, вірусології та імунології / Т.В. Дерев'янку, І.М. Звягольська // Вісник проблем біології і медицини. – 2019. – Випуск 1, том 1 (148). – С. 211–216.
3. Дерев'янку Т.В. Формування особистості майбутнього лікаря в контексті позааудиторної роботи на кафедрі мікробіології, вірусології та імунології: досвід і перспективи / Т.В. Дерев'янку, І.М. Звягольська // Медична освіта. – 2020. – №1. – С. 5–10.

ВИХОВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ АКТИВНОСТІ СУЧАСНОГО СТУДЕНТА

Дрозд Р.А.

(Полтава, Україна)

Поруч із власне освітніми завданнями, заклади вищої освіти в сучасній Україні покликані виконувати завдання виховні, і насамперед – ті, що пов'язані з формуванням у студента якостей громадянина, патріота, соціально активної особистості, здатної обстоювати засади демократії в нашій країні, сприяти тому, щоб Україна дійсно була соціальною державою.

Проблеми громадянського виховання молоді – це проблеми наступності поколінь, перенесення в майбутнє тих ідеалів, які притаманні нашому народу, і водночас – здатності критично переосмислювати негативні явища в житті суспільства, докладати зусиль до їхнього усунення, шукати шляхи до піднесення якості життя країни в цілому в економічному, екологічному, соціальному сенсі. Попри зміни підходів до змісту і засобів такого виховання, воно у всі часи залишалося актуальним, забезпечуючи, в тому числі, й найбільш глобальні завдання – зокрема, такі, як сприяння цілісності й безпеці країни.

Студентська молодь – це завтрашня еліта суспільства, кістяк його самозабезпечення у всіх галузях життя, а отже, світогляд нинішніх студентів, їхня здатність брати на себе громадянську відповідальність має значну вагу для подальшого розвитку нашої держави, демократичного підґрунтя діяльності її інституцій. Але слід говорити не тільки про майбутнє. Ми солідарні з С. Сальніковим, який позиціонує громадянську активність молоді як таку, що «має системоутворюючий характер та детермінує як конфігурацію громадянського суспільства в майбутньому, так і швидкість соціально-культурних процесів сьогодення» [2, с. 132].

Тож достатньо причин для того, щоб, як зазначають і науковці, і педагоги-практики, проблеми громадянського виховання молоді постійно знаходилися «у фокусі досліджень філософських та психолого-педагогічних наук, їх вирішення сьогодні потребує значної модернізації освітньо-виховного процесу та обов'язкове залучення потенціалу студентського самоврядування. Адже громадянська відповідальність для людини та розвитку суспільства є актуальною, це пов'язано з тим, що від неї залежить як благополуччя окремої спільноти, держави, так і людської цивілізації. Оцінити рівень такої відповідальності у студентів можна в процесі громадської діяльності, своєчасним виконанням громадських обов'язків (староста, профорг, студентське самоврядування тощо), участі у студентському та волонтерському рухах» [3].

Щодо останнього хотілося б сказати окремо. Сучасний волонтерський рух в Україні своєю успішністю значною мірою зобов'язаний саме студентству, яке є одним із найважливіших ресурсів волонтерської діяльності, найчисельнішою групою волонтерів (А. Мусевич, О. Остапчук). Студентські волонтерські групи беруть активну участь у підтримці українських військових та у вирішенні назрілих суспільних проблем, вони «працюють майже при кожному вищому навчальному закладі, центрах соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, численних громадських організаціях, здійснюючи переважно соціально-педагогічну роботу у профілактичному, просвітницькому, реабілітаційному, рекреативному, фандрейзинговому, інформаційно-рекламному, охоронно-захисному та

соціально-побутовому напрямах» [1]. Країна має значний досвід у цій сфері, що заслуговує на системне узагальнення і оприлюднення не лише в соціальному, а й у науковому сенсі. Проте, як показало наше дослідження, глибоких розробок цього явища в педагогічному плані на сьогодні немає.

Тож у ході наших подальших досліджень маємо намір проаналізувати, зокрема, роль студентства в роботі громадських організацій, де вони, з одного боку, дозволяють усунути дефіцит людських ресурсів, здатних на безоплатній основі включатися до вирішення нагальних проблем свого населеного пункту, регіону, а з іншого – отримує безцінний організаційний досвід і формується як активна, небайдужа до життя інших людей особистість, гідний громадянин своєї країни.

Список використаних джерел:

1. Мусевич А. Волонтерська діяльність студентів під час навчання у ВНЗ / А. Мусевич, О. Остапчук [Електронний ресурс]. – Режим доступу до дж. <http://eprints.zu.edu.ua/21806/1/%D0%90%D0%BD%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%81%D1%96%D1%8F%20%D0%9C%D1%83%D1%81%D0%B5%D0%B2%D0%B8%D1%87.pdf>
2. Сальніков С. З. Громадянська активність студентства як основа сучасного демократичного суспільства / С. З. Сальніков [Електронний ресурс]. – Режим доступу до дж. http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILEA=&2_S21STR=Npchdusoc_2014_234_222_29
3. Шевчук Н.І. Формування громадянських якостей студентської молоді – інвестиції в майбутнє України / Н.І. Шевчук // Соціально-педагогічні засади формування громадянської відповідальності у студентів: збірник матеріалів.– Київ, 2019. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до дж. <http://xn--d1acjtrgde.kiev.ua/2019/04/30/formuvannya-gromadyanskyh-yakostej-studentskoyi-molodi-investyctziyi-v-majbutnye-ukrayiny/>

ФОРМУВАННЯ МАТЕМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВЧИТЕЛІВ ПРИРОДНИЧОНАУКОВИХ ДИСЦИПЛІН

Дудик М.В.
(Умань, Україна)

Одним з елементів реформування сучасної середньої освіти в Україні є запровадження у старших класах гуманітарного профілю інтегрованих курсів природничо-наукових дисциплін. Необхідність забезпечення закладів середньої освіти кваліфікованими педагогічними кадрами актуалізує дослідження змісту освітньо-професійних програм підготовки педагогічними університетами країни бакалаврів освіти з напрямку «Природничі науки» [1]. Важливою складовою цієї підготовки є формування математичної компетентності майбутніх вчителів природничо-наукових дисциплін.

Відмінною рисою природничих наук (астрономії, біології, фізики, хімії) є широке використання математичного апарату для формулювання законів і розв'язання різноманітних задач своєї галузі. Математизація найбільш властива фізиці, яка є лідером серед інших наук з запровадження математичних методів. У меншій мірі математичні методи використовують в астрономії та хімії, і набагато важче піддаються математизації біологічні явища та їх закономірності через надзвичайну складність об'єктів живої природи.

Базова математична підготовка студентів спеціальності 014.15 Середня освіта (Природничі науки) здійснюється при вивченні вищої математики, яка відноситься до обов'язкових дисциплін з циклу фундаментальної підготовки і включає такі розділи, як